

EDUKAČNÍ A KOMUNIKAČNÍ STRATEGIE

Ústav archeologické
památkové péče
středních Čech

Žijeme archeologií

Ústav archeologické památkové péče středních Čech (dále jen ÚAPPSČ) je příspěvkovou organizací Středočeského kraje, jejímž hlavním cílem je ochrana a záchrana movitého a nemovitého archeologického kulturního dědictví ve smyslu zákona č. 20/87 Sb., o státní památkové péči, ve znění pozdějších předpisů.

Prostřednictvím využití kombinace vědeckých výsledků, oživené historie a moderních postupů muzejní pedagogiky a didaktiky zprostředkovává ÚAPPSČ atraktivní a originální formou poznání nejstarší minulosti Středočeského kraje a přispívá tak ke vzdělávání a výchově společnosti. Zároveň se snaží prezentovat archeologii jako společensky přínosný obor a srozumitelně představovat jeho metody.

Tento dokument slouží jako přehledné shrnutí přístupu ÚAPPSČ k popularizaci odborné činnosti a zároveň se může stát inspirací pro další archeologické instituce, na poli prezentace a edukace aktivní.

KONTAKT

Mgr. Veronika Puhačová
Odpovědná lektorka
veronika.puhacova@uappsc.cz

Nad Olšínami 448/3
Praha 10, 100 00
www.uappsc.cz
www.cestyarcheologie.cz
www.zameknizbor.cz

Ústav archeologické
památkové péče
středních Čech

OBSAH

Poslání a hodnoty ÚAPPSČ	3
SWOT analýza	4
Vzdělávací profil a vybavení	5
Edukační cíle	6
Odborná východiska strategie	7
Realizace akcí	9
Spolupráce s dalšími subjekty	12
Komunikační strategie	13

POSLÁNÍ A HODNOTY ÚAPPSČ

Naším posláním je pečovat o archeologické kulturní dědictví a naši společnou minulost. Proto naši práci definují čtyři hodnoty:

Věda

Dbáme na odborné metody získávání poznatků, jejich zpracování i prezentace

Kvalita

Snažíme se o nejvyšší kvalitu výsledků naší práce

Kreativita

Aplikujeme originální a tvůrčí přístup k vědě i její prezentaci a vzdělávání

Vzdělávání

Usilujeme o vzdělanou společnost s pevným vztahem k národnímu kulturnímu dědictví

Více o naší práci i historii instituce zjistíte na
<http://www.uappsc.cz/o-nas/historie-a-aktivity/>

SILNÉ STRÁNKY (Strengths)

Archeologické nálezy

ÚAPPSČ disponuje množstvím archeologických nálezů významné kulturní i informační hodnoty, které dokáží reprezentativně vyložit vývoj nejstarších období lidské minulosti, a také jejich replik

Lidé

ÚAPPSČ má více než 20 odborných zaměstnanců, kteří mohou spolupracovat na prezentaci své činnosti

Prostor

ÚAPPSČ má k prezentaci a edukaci k dispozici prostory Informačního centra keltské kultury na zámku Nižbor

Zkušenosti

Několik zaměstnanců ÚAPPSČ má bohaté zkušenosti a odborné znalosti na poli prezentace a edukace v archeologii

Aktivity

ÚAPPSČ pořádá množství popularizačních aktivit, jako jsou programy pro školy, výstavy, přednášky, oživené dny, či několikadenní vzdělávací akce

Online prezentace a komunikace

ÚAPPSČ využívá pro prezentaci a komunikaci s veřejností nejnovější technologie a přístupy

Spolupráce

ÚAPPSČ může navazovat spolupráci na edukačních projektech s dalšími archeologickými institucemi a subjekty

Dobrovolnictví a studenti

ÚAPPSČ se může napojit na dobrovolnické organizace a využívat potenciál dobrovolnictví a také studenty archeologie

Workshopy a konference

ÚAPPSČ může pořádat setkání odborníků zabývajících se prezentací a edukací v archeologii

Publikace

ÚAPPSČ se může více zaměřit na tvorbu moderních populárně-naučných publikací a oslovit tak nové cílové skupiny

Expozice

V ICKK Nižbor může ÚAPPSČ vybudovat novou moderní archeologickou expozici a metodické centrum archeologické prezentace

Soukromý sektor

ÚAPPSČ může využít finanční i komunikační potenciál, který skýtá soukromý sektor

PŘÍLEŽITOSTI (Opportunities)

SLABÉ STRÁNKY (Weaknesses)

Široký záběr činnosti

Chybí dostatek zaměstnanců, kteří by se široké prezentační a vzdělávací činnosti mohli odborně a naplno věnovat

Finance

Jakožto příspěvková organizace Středočeského kraje má ÚAPPSČ omezený a nejistý rozpočet

Poloha

Prezentační prostor v Informačním centru keltské kultury na zámku Nižbor se nachází v relativně odlehle oblasti, kde není přirozený tok lidí

Status instituce

ÚAPPSČ není sbírkotvorná instituce ani muzeum, nemá proto jeho právní a praktické možnosti

Jméno instituce

ÚAPPSČ má dlouhý název, který je pro veřejnost těžko srozumitelný a není v jejím povědomí

Nerespektování edukační strategie

Finance

ÚAPPSČ může přijít o veškeré příspěvky na prezentaci a vzdělávání

Zájem

Může dojít k úpadku zájmu o archeologické popularizační aktivity

Lidé

ÚAPPSČ může přijít o zaměstnance, kteří se na prezentaci a edukaci specializují

Přehlcení aktivitou

Prezentační a edukační činnost ÚAPPSČ se může příliš rozvést a rozmělnit, což může vést k nedostatečné kvalitě

HROZBY (Threats)

VZDĚLÁVACÍ PROFIL A VYBAVENÍ

Na přípravu, koordinaci, realizaci a odbornou zástitu edukačních projektů má ÚAPPSC vyčleněn úvazek 1,0 na vysokoškolské pozici archeolog-popularizátor. Pracovní náplní je správa webových platforem, sociálních sítí (Facebook, Instagram, YouTube), příprava a lektorování vzdělávacích programů pro školy, příprava a propagace dalších jednorázových tematicky zaměřených akcí, prezentace aktuálních výzkumů a objevů ÚAPPSC a jeho celková propagace, příprava tiskových zpráv, účast na prezentaci Středočeského kraje, spolupráce s dalšími archeology ÚAPPSC i dalších partnerských institucí a metodický rozvoj popularizace archeologie.

A. Prostory

- Informační centrum keltské kultury na zámku Nižbor (výstavní a edukační účely)
- Zasedací místnost v hlavním sídle instituce (konferenční účely)

B. Materiální vybavení

- Repliky archeologických artefaktů od paleolitu po raný středověk
- Dobové oděvy od neolitu po dobu římskou
- Keltská "převlékárna" (oděvy z doby železné k vyzkoušení)
- Rozsáhlá archeologická knihovna a odborné publikace zabývající se public archaeology, experimentální archeologií, muzejní pedagogikou, didaktikou
- Populárně-naučné publikace prezentující výzkumy ÚAPPSC

C. Nemateriální vybavení

- Grafické programy na přípravu propagačních a vzdělávacích materiálů
- Tři webové platformy a kanály na sociálních sítích určené k prezentaci instituce (www.uappsc.cz, www.cestyarcheologie.cz, www.zameknizbor.cz)

EDUKAČNÍ ZÁMĚR A CÍLE

CÍLOVÉ SKUPINY

1. Široká veřejnost se zájmem o historii a archeologii
2. Obyvatelé regionů, v nichž probíhají archeologické výzkumy ÚAPPSC
3. Žáci ZŠ a víceletých gymnázií
4. Pedagogové dějepisu na ZŠ
5. Archeologové aktivní na poli popularizace
6. Studenti archeologie

“Archeologové jsou
hlasem tiché
minulosti”

CÍLE CELOPOLEČENSKÉ

- Presentace nejstarších období lidské minulosti v kontextu 21. století
- Edukace na poli celospolečenských témat (národní a kulturní identita, kulturní dědictví, environmentální výchova, osobnostní rozvoj, historické vědomí)
- Presentace archeologie jako vědního oboru s moderní tváří a nesporným přínosem současné společnosti

STRATEGICKÉ CÍLE INSTITUCE

- Presentace výsledků archeologických výzkumů ÚAPPSC založená na konkrétních archeologických nálezích a analýzách s využitím moderních didaktických prostředků
- Presentace nejstarší minulosti Středočeského kraje
- Účast na formálním, neformálním i informálním vzdělávání obyvatel Středočeského kraje i dalších krajů
- Spolupráce s dalšími archeologickými i nearcheologickými subjekty
- Rozvoj metodiky presentace, edukace a popularizace v archeologii

DÍLČÍ CÍLE

- V závislosti na konkrétním typu aktivity

ODBORNÁ VÝCHODISKA

Specializujeme se na tvorbu širokého spektra vzdělávacích aktivit a kombinací odborných informací, konstruktivistické pedagogiky a experimentální archeologie přinášíme veřejnosti poznání našich kořenů.

ARCHEOLOGICKÁ VÝCHODISKA

- Využívání nejnovějších archeologických poznatků
- Historická autenticita - využívání originálních archeologických nálezů
- Důraz na kontinuitu dějin a návaznost na současnost
- Experimentální archeologie
- Prohlubování povědomí veřejnosti o způsobech života v pravěku a středověku

INTERDISCIPLINÁRNÍ PRVKY

- Muzejní pedagogika
- Didaktika
- Zážitková pedagogika

SPECIFICKÁ VÝCHODISKA EDUKAČNÍ STRATEGIE

- Humanisticko-kreativní model výuky
- Konstruktivismus
- Komunitní přístup
- Objektové učení a hands-on přístup
- Využívání digitálních technologií a moderních způsobů komunikace

„Prosím, více
takovýchto hravých
vzdělávacích
programů pro děti 😊“
(Z evaluace programů za jarní
sezónu 2017)

PROPOJENÍ S KURIKULEM ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVÁNÍ

Návaznost na Rámcový vzdělávací program:

- Vzdělávací obory - dějepis, výchova k občanství, přírodopis
- Vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, Člověk a příroda, Člověk a svět práce, Člověk a společnost

ZPŮSOBY EVALUACE

- Dotazníková šetření v rámci vzdělávacích programů
- Případové studie a focus group u vybraných akcí
- Rozhovory s návštěvníky akcí
- Sledování návštěvnosti
- Webová analytika (Google Analytics a data z Facebooku)

REALIZACE AKCÍ

Oslavy keltských svátků

Pravidelně na konci dubna a října slavíme v Informačním centru keltské kultury jarní svátek Beltain a podzimní Samhain. Každý ze svátků navštíví 1000-1500 návštěvníků.

Výstavy

Dlouhodobou expozici i krátkodobé výstavy nabízíme v Informačním centru keltské kultury na zámku Nižbor a spolupracujeme také s dalšími muzei na jejich výstavách.

Programy pro školy

V Informačním centru keltské kultury na zámku Nižbor nabízíme od května do října několik různě zaměřených edukačních programů pro školy. Ročně je absoluuje přes 1000 žáků.

Přednášky v regionech

Pořádáme přednášky o svých výzkumech na mnoha místech Středočeského kraje. Spolupracujeme také s vybranými komunitními spolky zájemců o historii a obecními úřady.

REALIZACE AKCÍ

Naučné stezky

Podílíme se na tvorbě naučných stezek na archeologických lokalitách. Realizovali jsme například stezky na oppidech Závist a Stradonice, Stezku Markomanů v Dobřichově nebo neolitickou stezku ve Velimi.

Veletrh Krumbenowe

Spolu s Regionálním muzeem v Českém Krumlově pořádáme každoročně v září velkou oživenou akci Veletrh pravěké a středověké kultury Kupecká osada Krumbenowe.

Publikační činnost

Kromě vlastního blogu publikujeme také články v některých historických časopisech a tištěných médiích. Zaměřujeme se také na tvorbu samostatných publikací a komiksů.

Germánské dny na Pičhoře

Vždy na přelomu května a června pořádáme na germánském pohřebišti Pičhory u Dobřichova oživený den pro školy s večerní slavností pro celou obec.

REALIZACE AKCÍ

Oživené akce na zakázku

Příležitostně realizujeme oživené historické akce zaměřené na interaktivní výuku o různých obdobích pravěku.

Exkurze v terénu

Pro mateřské, základní i střední školy a širokou veřejnost nabízíme možnost návštěvy vybraných archeologických výzkumů.

Mezinárodní den archeologie

Každoročně v říjnu se zapojujeme do množství akcí konaných v rámci Mezinárodního dne archeologie.

Experimentální archeologie

Ve spolupráci se sdružením Bacrie organizujeme v Pravěké osadě Křivolík akce pro vysokoškolské studenty zaměřené na výuku experimentální archeologie.

SPOLUPRÁCE

DLOUHODOBÁ SPOLUPRÁCE

- Středočeský kraj
- Regionální muzeum v Českém Krumlově
- Muzeum Bělá pod Bezdězem
- Obec Dobřichov
- Bacrie z. s.
- Ústav pro archeologii FF UK
- Nakladatelství FRAUS
- Množství jednotlivců aktivních v edukačních archeologických aktivitách

KRÁTKODOBÉ SPOLUPRÁCE

- Středočeské muzeum Rožtoky u Prahy
- Muzeum T. G. M. v Rakovníce
- Oblastní muzeum v Lounech
- Regionální muzeum v Jílovém u Prahy
- Nadace ČEZ
- Dobrovolníci z řad široké veřejnosti i studentů archeologie
- Investorské subjekty
- A další

KOMUNIKAČNÍ STRATEGIE

Komunikační styl

- Komunikační prostředky i kanály by měly odpovídat současným trendům, ale mít svá vlastní zapamatovatelná specifika, korespondující s obsahem
- Lehký a svěží vizuální styl
- Využití estetické hodnoty prezentovaného archeologického materiálu i oživené minulosti
- Odborně i gramaticky na úrovni
- Soudržný, neformální, přátelský

Komunikační prostředky

- Populárně-naučné články
- Fotografie
- Videospoty
- Tiskové zprávy
- Plakáty a pozvánky
- Informační a vzdělávací tiskoviny

Komunikační kanály

- Webové stránky (www.uappsc.cz, www.cestyarcheologie.cz, www.zameknizbor.cz)
- Sociální sítě (Facebook, YouTube, Instagram)
- Tištěná i audiovizuální média
- Komunikační kanály spolupracujících institucí
- Osobní kontakt v rámci jednotlivých akcí
- Pozitivní reference

CO VŠECHNO ZNAMENÁ ARCHEOLOGIE PRO ÚAPPSČ?

PÉČE O ARCHEOLOGICKÉ DĚDICTVÍ

UMĚNÍ A KULTURA

SLUŽBA SPOLEČNOSTI

VZDĚLÁVÁNÍ

KOMUNITNÍ ROZVOJ

ENVIROMENTÁLNÍ VÝCHOVA